

I. Dat het Vergaan van de Wereld niet moet worden verstaan door den Dag van het Laatste Oordeel

I. Zij, die den geestelijken zin van het Woord niet hebben gekend, hebben niet anders verstaan, dan dat ten dage van het laatste oordeel alles zal vergaan wat zich in de wereld voor de oogen vertoont; want er wordt gezegd, dat dan de hemel en de aarde zullen vergaan, en dat God eenen nieuwen hemel en eene nieuwe aarde scheppen zal; in welke meening zij ook werden bevestigd, door dat er gezegd wordt, dat dan allen, die in de graven zijn, zullen opstaan, en dat dan de goeden van de boozen zullen worden gescheiden en meer dergelijke dingen. Maar dit wordt zoo gezegd in den letterlijken zin des Woords, omdat de letterlijke zin des Woords natuurlijk is, en het laatste is in de Goddelijke orde, waar alles en iedere bijzonderheid eenen geestelijken zin in zich bevat. Om die reden kan hij, die het Woord alleen in den letterlijken zin verstaat, tot verschillende meeningen gebracht worden, zooals ook in de Christelijke wereld geschied is, waar, als gevolg daarvan, zoo vele dwaalleeringen bestaan, en elk daarvan uit het Woord bevestigd wordt. Maar omdat niemand tot nog toe geweten heeft, dat er in alles en in iedere bijzonderheid des Woords eenen geestelijken zin is, zelfs niet wat een geestelijke zin is, daarom zijn zij te verontschuldigen, die deze meening over het laatste oordeel hebben omhelsd; maar toch mogen zij nu weten dat de hemel, die zich voor de oogen vertoont, niet zal vergaan en ook niet de bewoonde aarde, maar dat beide zullen blijven voortbestaan: en dat door eenen “nieuwen hemel en eene nieuwe aarde” eene nieuwe Kerk moet worden verstaan, zoowel in de hemelen als op de aarde. Er wordt gesproken van eene nieuwe Kerk in de hemelen, omdat daar eveneens eene Kerk is, zooals op de aarde; want daar is eveneens het Woord, en ook predikingen, en een dergelijke Goddelijke eeredienst als op de aarde; maar met dit onderscheid, dat daar alle dingen in een volmaakter staat zijn, omdat ze daar niet zijn in de natuurlijke wereld, maar in de geestelijke; vandaar zijn allen, die daar zijn, geestelijke menschen en geen natuurlijke, zooals zij in de wereld waren. Dat dit zoo is, ziet men in het werk *Over den Hemel*; en vooral waar daarin gehandeld wordt over de verbinding van den hemel met den mensch door het Woord (n. 303-310) en over den Goddelijken eeredienst in den hemel (n. 221-227).